

NORMÁL ÉS KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ OSZTÁLY TANULÓINAK FOGALMAZÁSVIZSGÁLATA ÉS ÉRTÉKELESE

Kisné Bernhardt Renáta

Szent István Egyetem Alkalmazott Bölcsészeti Kar

Kulcsszavak: fogalmazás, értékelés, összehasonlítás

Az anyanyelvi és idegen nyelvi kompetenciák kialakítása, fejlesztése szerves részét képezi a hazai oktatásunk mindennapi gyakorlatának, amit a 2007-es Nemzeti alaptanterv is meghatároz. Az idegen nyelvi és anyanyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése egymással szorosan összekapcsolódik, ezért integrált módon történő fejlesztésük egyre inkább előtérbe kerül (*Kuti-Morvai, 2007*). A szövegértés, szövegalkotás területein kézenfekvő a kapcsolódási pontok keresése, melyekkel lehetőség adódik az integratív fejlesztésre. Másrészt a jelenlegi – mind a hazai, mind a nemzetközi – kutatások nagy része foglalkozik az első és második nyelv elsajátításával (*Cummins, 1986*), az anyanyelv és idegen nyelv elsajátítás hasonlóságai, illetve különbségeivel (*Krashen, 1983*), a nyelvek transzferhatásával, az idegennyelvtanulás és -tanítás mennyiségi és minőségi jellemzőivel (*Dörnyei, 1991, 2006*). Ezen témák kimeríthetetlen bázisát jelentik egyrészt a kétnyelvűség, valamint a két tanítási nyelvű oktatás (mint az instrumentális, formális kétnyelvűvé válás lehetősége) területén végzett kutatási eredmények. A két tanítási nyelvű iskolák létrejöttével és a tartalom alapú nyelvtanítási módszer elterjedésével „a nyelvtudás nem a nyelvtanulás célja, hanem eszköz ahhoz, hogy tágabb értelemben vett tudást szerezzenek vele, miközben a nyelvtudás szintje is emelkedik” (*Bognár, 2005*)

Mind az anyanyelvi (*Kádárné, 1990, Molnár 2000*), mind az idegen nyelvi íráskészség (pl. *Józsa, 2003*) szintjének felmérése kapcsán születtek átfogó, reprezentatív tanulmányok hazánkban. Azonban az első és a második nyelven történő szövegalkotás összehasonlítására, az anyanyelven és idegen nyelven készült írásművek vizsgálatára még kevesebb kutatási eredmény szolgál (*Kecskés-Papp, 2000, Kiszely, 2006*).

Jelen vizsgálat (mely egy átfogó vizsgálat próbamérése) célja, hogy összehasonlítsa a normál és két tanítási nyelvű osztályba járó (6., 8. és 10. évfolyamos) diákok anyanyelvi és idegen nyelvi (angol nyelvű) fogalmazásait, melyek értékelése az adott évfolyamon előírt kimeneti követelménynek megfelelően, az IEA-szemponrendszer, valamint egyéb szerkesztettségi mutatók (pl. terjedelem, mondatszerkesztettségi sajátosságok) alapján történt. A kutatás során arra a kérdésre kerestük a választ, kimutatható-e szignifikáns összefüggés a magyar és angol nyelvű fogalmazások szintje között, illetve az idegennyelvtanulás intenzitása és a fogalmazási teljesítmény között. Az eredmények alapján a két tanítási nyelvű osztályba járó diákok magasabb anyanyelvi és idegen nyelvi teljesítményt mutatnak valamennyi vizsgált évfolyamon, mint a normál osztályba járó tanulók.